

případě obohatí literaturu, bezpochyby náramně dosud chudou na intimní lyriku.)

2. Proletářský básník musí se již snažit myslit a cítit kolektivněji než dosud, mluvit nejen za sebe, ale i za třídu, k níž táhne. Nikoliv já, nýbrž my, o to běží. O korektiv individualismu. (Uchu literární kasty bude to znít ovšem přikře; básník je pravidelně přesvědčen, že nejlépe mluví za jiné, mluví-li za sebe. Dnes však není věc tak prostá a obtížný problém musí být aspoň načat; dořešen teď ovšem nebude.)

3. I tehdy však, když z tvárných nebo jiných důvodů mluví básník za sebe a o sobě, musí být zjevno, že tu máme již co činit s uvědomělým občanem proletářsky a komunisticky orientovaným. Je toho příliš mnoho po stránce ideové i citové (a především citové), co máme a musíme změnit, nekonečná řada krásných možností, která by měla lákat nové básníky proletářské (někdy o tom promluvíme), jako lákaly v předchozí době možnosti umění civilního (nevyčerpané dosud ostatně a úzce spojené s proletářským uměním) — takže každá recidiva do měšťáckého a maloměšťáckého světa myšlenkového a ideového je vlastně u básníků, hlučně reklamujících pro sebe proletářskou múzu, jen pohodlností, nedůsledností, nedomyšleností.

4. A konečně je tu ovšem nezbytnost úplné jasnosti. Čemu uvědomělý proletariát nemůže porozumět, to je literátská, ne proletářská poezie.

Pokusím se později o rozbor poezie soudruha Hory podle této své „maršrúty“. To bude poučnější než teoretické říkání a vyjde přitom snad najevo, že spor o umělecké metody děje se mezi námi nad hlubším rozporem názorů na komunistické hodnoty revoluční.

(Proletkult II, str. 331—335, 20. 6. 1923)

L. S. Chénier: EPITAFY LITERÁRNÍ SKUPINY

† *Josef Chaloupka*

*Ty mrtvý lež a nevstávej,
jeť vstávat jistě marné —
Nad kámen těžší lká
zde nad hrobem tvým Novák Arne.*

† *Bohuš Stejskal*
(v roli z Čapkova „Hmyzu“)

*Zde hlavu vzácnou kryje
kamene pohřebního oval.
Toť Bohuš Stejskal, herec.
Básníka jenom představoval.*

† *Zdeněk Kalista*

*I tady rcete tiše:
Bohudík.
Co básník dneška a zítřka začal,
skončil co historik.*

† ?

*Z chaosu osudů jsem dále se dral,
v mistrova přísahaje slova.
Můj mistr na má přísahal.
Tím chaos, tuším, začal znova.*

† *Berák & comp.*

*Sem, vězte, smrtí sejdou mnozí.
Toť menších bohů menší bozi.
Vy rcete však: Bud' pokoj jejich popeli!
Necht' v slávu pokornou je přijme nebes záře
se svatými a všemi anděly
a ostatními čísly inventáře.*

(Sršatec III, č. 36, str. 4, 19. 7. 1923)

(Návod, jak psát verše. První dvě části: Poezie rozjímavá. Poezie lyrická a erotická. Třetí část: Poezie tendenční a revoluční.)

Poezie tendenční a revoluční dělá se nejsnáze a není v ní naprosto nic těžkého. Stačí k obveselení dělníka a jeho pobavení psát o tuberkulóze, továrních sazích, skrofulóze a podobných věcech, a efekt je zajištěn. Vzory posloužíme několika:

*Povídala švadli,
že jí ruce zvadly.*

(Hymeš: Švadlena)

Jen všimněte si jednoho: rýmu je zde vyhrazena úloha nej-přednější. Rým musí zvonit, křičet, řvát, dunět, blýskat, burácet, zoufat, věřit, střílet, práskat, výskat, přiléhat a ironizovat. Ukázka z volební básně soudruha J. K.:

*Volte, občané, bratři, Baxu
a Praha bude mít flaxu!*

^ Anebo (Hymeš: Chudý v nemocnici):

*pudem psím
zápas vycítím.*